

Jafnréttisáætlun Kiðagils

2019-2022.

Jafnréttisáætlun Kiðagils á við starfsfólk, foreldra og börn skólans. Hún nær til jafnréttis kynjanna samkvæmt lögum nr. 10/2008, um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla, auk þess sem hún tekur til annarra skilgreindra hópa sbr. jafnræðisreglu stjórnslulaga nr. 11/1993. Hún tekur einnig mið af Jafnréttisstefnu Akureyrarbæjar 2016-2019.

„Allir skulu vera jafnir fyrir lögum og njóta mannréttinda án tillits til kynferðis, trúarbragða, skoðana, þjóðernisuppruna, kynþáttar, litarháttar, efnahags, ætternis og stöðu að öðru leyti. Konur og karlar skulu njóta jafns réttar í hvívetna“

Lögð er áhersla á að komið sé fram við allt fólk af virðingu og á uppbyggilegan hátt og lagst gegn hvers konar einelti. Lögð er áhersla á að í leikskólanum sé unnið gegn viðhorfum sem leitt gætu til aðstöðumunar vegna kyns, kynþáttar, trúabragða, uppruna, fötlunar og kynhneigðar.

Jafnréttisáætlun Kiðagils er kynnt starfsfólki þegar það hefur störf og gerð sýnileg á heimasíðu leikskólans. Þá eru foreldrar upplýstir um stefnu leikskólans í jafnrétti kynjanna. Jafnréttisáætlunin er endurskoðuð á tveggja ára fresti. Til að viðhalda jafnréttisstefnu leikskólanna skal einn starfsmannafundur á ári tileinkaður jafnréttisumræðu.

Forsendur Jafnréttisáætlunar Kiðagils eru:

Að stuðla að jafnrétti kynjanna og leggja grunn að velferð einstaklinga, fjölskyldna, atvinnulífs og samfélagsins alls. Öllum er lýðræði mikilvægt því er eðlilegt að þátttaka beggja kynja í stefnumótun og ákvarðanatöku sé jöfnust og sjónamiðum þeirra gert jafn hátt undir höfði. Samfélagið þarf á starfskröftum kvenna og karla að halda og er það sjálfssögð krafa að kynin hafi jafnan rétt í samfélaginu sem hefur áhrif á hag og vellíðan fjölskyldna og annarra einstaklinga.

Stefna Kiðagils í jafnréttismálum:

Að stuðla að jafnrétti kynjanna á sem víðtækastan hátt Að koma fram við alla, kennara, nemendur, starfsmenn og foreldra af virðingu Að stuðla að því að gætt sé jafnréttis í öllu starfi. Að hafa kynjasambættingu að leiðarljósi í allri skipulagningu og í mótun stefnu skólans. Að leggja áherslu á gott andrúmsloft sem hvetur til samstarfs og góðra skapandi verka

Kennarar og aðrir starfsmenn.

- ❖ Gæta skal jafnréttis hvað varðar ábyrgð og þátttöku starfsmanna í starfshópum, greiða skal jöfn laun og tryggja sömu kjör fyrir jafnverðmæt og sambærileg störf.
- ❖ Gæta skal að því að auglýsingar og kynningarefni skólans höfði til beggja kynja.
- ❖ Leitast skal við að jafna hlutfall kvenna og karla í hinum ýmsu störfum innan skólans.
- ❖ Við leggjum áherslu á að allir starfsmenn geti eflt kunnáttu sína og hæfni.
- ❖ Við leggjum áherslu á góðan starfsanda, sem hvetur til góðra og skapandi verka, þar sem öll störf njóta virðingar. Koma skal fram við alla starfsmenn, foreldra og börn af virðingu.
- ❖ Jafnrétti kynjanna er tryggt með því að konum og körlum er boðið sömu tækifæri til áhrifa og þátttöku í samfélaginu.
- ❖ Við leggjum áherslu á afnám staðalímynda kynnjana með jafnri þátttöku beggja kynja.
- ❖ Gæta skal að því að auglýsingar og kynningarefni höfði til allra.
- ❖ Tryggja skal að kennarar og aðrir starfsmenn hljóti fræðslu um jafnréttismál.
- ❖ Tryggt skal að jafnréttissjónarmiða sé gætt við stöðuveitingar.
- ❖ Leitast skal við að jafna hlutfall kvenna og karla í starfsmannahópnum.
- ❖ Tryggt skal að jafnréttissjónarmiða sé gætt við stöðuveitingar .

Verkefni: Þegar ráðið er í störf í leikskólunum skal unnið að því að jafna kynjahlutfall í starfsmannahópnum. Bæði karlar og konur eru hvött til að sækja um. Standi valið á milli jafnhæfra umsækjenda af gagnstæðu kyni skal sá ráðinn sem er af því kyni sem er í minnihluta í viðkomandi starfsgrein hjá bænum. Vísað er til Verklagsreglna vegna ráðninga stjórnenda og annars starfsfólks m.t.t. kynjasjónarmiða um nánari leiðbeiningar. Einnig skal kanna möguleika á sértækum aðgerðum til að rétta kynjahalla í störfum.

Ábyrgð: Stjórnendur

Mannaráðningar.

Markmið: Konur og karlar skulu hafa sömu möguleika þegar ráðið er í starf í leikskólanum. Þá skulu þeim vera greidd jöfn laun og njóta sömu kjara fyrir jafnverðmæt störf

Aðgerð: Reglulegar launakannanir.

Ábyrgð: Skólastjóri, Starfsmannstjóri, launadeild og jafnréttisfulltrúi.

Tímarammi: Launakannanir fara fram samkvæmt samningum Kennarafélags Íslands og Einingar-löju.

Endurmenntun/símenntun.

Markmið: Konur og karlar njóti sömu möguleika til endurmenntunar, símenntunar starfsþjálfunnar og til að sækja námskeið sem haldin eru til að auka hæfni í starfi eða til undirbúnings fyrir önnur störf.

Aðgerð: Stjórnendur skulu stuðla að því að þeir og aðrir starfsmenn njóti sömu möguleika á endurmenntun óháð kyni og starfsaldri.

Ábyrgð: Stjórnendur og leikskólafulltrúi.

Tímarammi: Árlega skal meta eftir starfsmannasamtöl vilja starfsfólks til endurmenntunar og reyna eftir fremsta megni að koma á mótis við alla.

Launajafnrétti

Markmiðið með launajafnrétti er að koma í veg fyrir að misræmi verði í launum kynjanna fyrir samskonar starf. Því er mikilvægt að stjórnendur séu meðvitaðir um þá ábyrgð sína að mismuna ekki kynjunum launalega séð fyrir þau störf sem þau inna af hendi. Allir eiga að hafa sömu réttindi til launa á sínum vinnustað óháð kyni.

Markmið: Að kynin njóti sömu launa fyrir samskonar starf.

Aðgerð: Stjórnendur skulu kynna sér og vera meðvitaðir um viðmið um launakjör kynjanna svo þau feli ekki í sér mismun þeirra á milli. Þegar starfsmaður er ráðinn í vinnu skal stjórnandi benda honum á að leita upplýsinga um launakjör hjá launafulltrúa.

Ábyrgð: Stjórnendur, trúnaðarmenn og launafulltrúar.

Tímarammi: Tíminn nær yfir það tímabil sem ráðningar standa yfir.

Menntun og skólastarf

Nemendur

- ❖ Tryggt skal að jafnréttissjónarmiða sé gætt við inntöku barna.
- ❖ Við röðun barna í hópa skal leitast við að hafa sem jafnast hlutfall drengja og stúlkna í hverjum hópi, eftir því sem kostur er.
- ❖ Leikefni og viðfangsefni skulu ekki mismuna kynjunum.
- ❖ Kennsluhættir skulu vera fjölbreyttir.
- ❖ Markvisst skal unnið gegn stöðluðum kynímyndum stúlkna og drengja.
- ❖ Gæta skal jafnréttis í öllu starfi skólans.
- ❖ Gæta skal þess að bæði kynin fái það sama þegar kemur að ýmsum viðburðum

Markmið: Kennslu- og námsgögn mismuni ekki kynjunum / kennslu- og námsgögn ali ekki á staðalmyndum þar sem konur eru sýndar í hefðbundnum kvennastörfum og karlar í hefðbundnum karlastörfum. Undirbúa skal bæði kynin til jafnrar þátttöku í samfélaginu með því að aðgreina ekki staðlaðar kynímyndanir í starfinu, lestri bóka né annars leikefnis sem notað er í starfinu. Öll börn fá jafnréttisfræðslu þar sem bæði kynin eru undirbúin til jafnrar þátttöku í samfélaginu, svo sem í fjölskyldu- og atvinnulífi.

Aðgerð: Kennarar og aðrir starfsmenn skulu stuðla að því að aðgreina ekki efnivið né annað sem stuðlar að aðgreiningu kynjanna.

Ábyrgð: Stjórnendur, kennarar og leiðbeinendur.

Tímarammi: Tímarammi:1 ár

Fjölskyldu og atvinnulíf.

Á leikskóla er mikilvægt að atvinnurekendur séu með ráðstafanir fyrir starfsfólk til að gera þeim kleift að samræma atvinnu og fjölskyldulíf. Taka skal tillit til starfsmanna hvað varðar sveiganleika á skipulagi og vinnutíma og koma á móts við alla á sem farsælastan hátt. Þá skal auðvelda starfsfólki starfsskyldur sínar vegna óviðráðanlegra aðstæðna og gera þeim kleift að samræma fjölskyldulíf og vinnu. Þá er mikilvægt að gera starfsmönnum auðvelt að koma aftur til starfa eftir veikindi eða önnur leyfi.

Samræming fjölskyldu og atvinnulífs.

Markmið: Konum og körlum er gert kleift að samræma starfsskyldur sínar og ábyrgð gagnvart fjölskyldu. Koma skal á móts við aðstæður starfsfólks hvað varðar skreppur úr vinnu eða annað sem snýr að fjölskyldulífi.

Aðgerð: Stjórnendur skulu veita starfsfólki stuðning og leyfi frá vinnu þegar við á til að hefta ekki samræmingu fjölskyldulífs.

Ábyrgð: Skólastjórar og stjórnendur

Tímarammi: Opinn

Foreldrar .

Líta skal á feður og mæður sem jafngild í foreldrasamstarfinu. Beina skal samskiptum og orðum jafnt til feðra og mæðra þegar um sameiginlegt forræði barns er að ræða, hvort sem foreldrar eru í sambúð eða ekki.

Verkefni: Stuðlað skal að því að jafnvægi sé í samskiptum við foreldra barnanna. Öll bréf sem fara til foreldra skulu stíluð á báða foreldra og hafa skal samband jafnt við báða foreldra þegar þarf að ræða málefni barna t.d. vegna veikinda þeirra, foreldrasamtala o.fl.

Markmið: Starfsfólk skólans óháð kyni sé auðveldað að samræma fjölskyldu- og atvinnulíf.

Aðgerð: Bæði kyn eru hvött til að nýta fæðingarorlof og að skipta með sér heimaveru vegna veikinda barna.

Ábyrgð: Skólastjórar.

Tímarammi: Á vorin í starfsmannviðtölum.

Forvörn

Börn

Í upphafi skólagöngu barnsins hefst forvarnarstarf gegn einelti með opnum og jákvæðum samskiptum á milli heimilis og skóla. Samskipti barna innbyrðis og hvernig þeim er háttað skipar stórt hlutverk í forvarnarstarfi gegn einelti. Öll áhersla á vináttu og vinatengsl er mikilvæg. Þá er áhersla leikskólans á uppbyggingu jákvæðrar sjálfsmýndar barns mikil forvörn því ef barnið hefur sterka sjálfsmýnd ætti það að vera betur í stakk búið ef það lendir í eða verður vitni að einelti Þá er “Stig af stigi” gott kennsluefni til forvarna því þar gefst börnum tækifæri til að æfa og tileinka sér færni í mannlegum samskiptum og læra jafnframt að bera þá virðingu fyrir öðrum að þau taki ekki þátt í einelti.

Hlutverk kennara sem fyrirmynd skiptir öllu máli, bæði hvað varðar viðhorf, framkomu og viðbrögð við einelti. Kennarar skulu ávallt vera vakandi fyrir samskiptum barnanna því einelti byrjar oft í smáum og duldum atvikum sem geta vaxið ef ekki er brugðist fljótt við þeim.

Einelti getur verið þegar:

- ❖ Barn eða börn leggja barn í einelti.
- ❖ Kennari leggur barn í einelti.
- ❖ Foreldrar og þeirra barn leggur barn í einelti
- ❖ Starfsmaður/starfsmenn leggja starfsmenn í einelti

Markmið: Eineltisforvarnastefna Kiðagils á að fyrirbyggja að einelti muni geta átt sér stað með því að:

- ❖ Starfsmenn þekki einelti þegar það á sér stað.
- ❖ Starfsmenn kunni að uppræta eða vinna með eineltismál, ef þau koma upp

Verkefni: Stuðla skal að því að stjórnendur, kennarar og aðrir starfsmenn skóla fái fræðslu um einelti.

Ábyrgð: Skólastjórar, starfs-og leikskólafulltrúi.

Tímarammi: Árleg fræðsla

Kynferðisleg áreitni, Kynbundið áreitni, ofbeldi og einelti.

Kynferðisleg áreitni, Kynbundin áreitni, ofbeldi og einelti og líðst ekki í Kiðagili og á það við um alla, jafnt börn sem fullorðna. Þegar ráðið er í störf innan leikskólans ber stjórnendum að kynna forvarnstefnustefnu skólans fyrir nýju starfsfólki en henni er gerð ítarleg skil í starfsmannahandbók skólans.

Í orðskýringum í reglugerð nr. 1009/ 2015 3. Gr um aðgerðir gegn kynferðislegri áreitni, kynbundnu áreitni, ofbeldi og einelti segir:

Kynferðisleg áreitni:

„Hvers kyns ósanngjörn og/eða móðgandi kynferðisleg hegðun sem er í óþökk þess sem fyrir henni verður og hefur þann tilgang eða hefur þau áhrif að misbjóða virðingu viðkomandi, einkum þegar hegðunin leiðir til ógnandi, fjandsamlegra, niðurlægjandi, auðmýkjandi eða móðgandi aðstæðna. Hegðunin getur verið verið orðbundin, táknræn og/eða líkamleg“

Kynbundin áreitni:

„Hegðun sem tengist kyni þess sem fyrir henni verður, er í óþökk viðkomandi og hefur þann tilgang eða þau áhrif að misbjóða virðingu viðkomandi og skapa aðstæður sem eru ógnandi, fjandsamlegar, niðurlægjandi, auðmýkjandi eða móðgandi fyrir viðkomandi“

Ofbeldi:

„Hvers kyns hegðun sem leiðir til, eða gæti leitt til, líkamlegs eða sálræns skaða eða þjáninga þess sem fyrir henni verður, einnig hótun um slíkt, þvingun eða handahófskennda sviptingu frelsis“

Einelti:

„Síendurtekin hegðun sem almennt er til þess fallin að valda vanlíðan hjá þeim sem fyrir henni verður svo sem að gera lítið úr, móðga, særa eða ógna viðkomandi eða að valda honum ótta. Skoðanaágreiningur eða ágreingur vegna ólíkra hagsmuna fellur ekki hér undir“

Stjórnendum ber skylda að vera meðvitaðir um og upplýsa starfsmenn að kynferðislegt/ kynbundið áreiti, ofbeldi og einelti líðst ekki á vinnustaðnum. Verði einhver fyrir slíkri framkomu hefur sá hinn sami rétt til að tilkynna háttsemina til skólastjóra eða viðkomandi deildarstjóra eða skólaskrifstofu. Stjórnendur skulu reglulega halda fræðandi og hagnýtar umræður fyrir starfsfólk sem stuðlar að fyrirbyggjandi áreiti bæði hvað varðar börn og fullorðinn. Þá skulu stjórnendur stuðla að því að vera í góðu sambandi við starfsfólkið því þannig má koma í veg fyrir að einelti í hvaða mynd sem er eigi sér stað. Leikskólinn Kiðagil vinnur eftir ákveðnu ferli við úrlausn eineltismála. Til er áætlun sem allir kennarar/starfsmenn eiga að vinna eftir ef einelti kemur upp. Hvert mál er einstakt og unnið er samkvæmt því.

Markmið: Kynferðislegt/Kynbundið áreiti, ofbeldi og einelti er ekki liðið innan skólans.

Starfsmenn þekki þegar einelti á sér stað

Aðgerð: Stuðla skal að því að stjórnendur, kennarar og aðrir starfsmenn skóla fái fræðslu um Kynferðislegt/kynbundið áreiti, ofbeldi og einelti.

Ábyrgð: Skólastjórar og Leikskólafulltrúi.

Tímarammi: Árleg fræðsla í formi námskeiða eða fyrirlestra .

Akureyri 20.maí 2019. Jafnréttisáætlun verður endurskoðuð að þremur árum liðnum eða 2022.